

INFORME FINAL DE CONSERVACIÓ RESTAURACIÓ

Paisatge

Núm. registre H-10786

CRBMC 14.226

Pintura sobre contraplacat

Direcció de la intervenció: Centre de Restauració de Béns Mobles (CRBMC)

Informe redactat per: Teresa Schreibweis Torrents, Conservadora-restauradora de pintura sobre tela

Data de l'informe: 27 de setembre de 2021

DADES DE LA INTERVENCIÓ

DIRECCIÓ DE LA RESTAURACIÓ CRBMC

COORDINACIÓ: Maite Toneu Puig

RESTAURACIÓ: Teresa Schreibweis Torrents

SERVEIS TECNICOCIENTÍFICS:

Fotografies: Ramon Maroto

Tècniques d'anàlisi: Ricardo Suárez

Anòxia: Pep Paret

ANY DE LA RESTAURACIÓ:

Inici setembre 2021

Final octubre 2021

LLOC: CRBMC

FITXA TÈCNICA: IDENTIFICACIÓ DEL BÉ

NÚM. DE REGISTRE DEL CRBMC: 14.226

CLASSIFICACIÓ GENÈRICA: pintura

MATERIAL / TÈCNICA: Tècnica amb pintura vinílica sobre contraplacat

TÍTOL / TEMA: Paisatge

AUTOR: Lluís Mestre Castellví

DATA / ÈPOCA: segle XX

DIMENSIONS: 27,3 x 31,4 x 2,7 amb marc
17,8 x 21,4 x 0,3 cm sense marc

PROCEDÈNCIA: Museu de l'Hospitalet, H-10786

LOCALITZACIÓ: CRBMC, taller 2

DADES TÈCNIQUES

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular

EXÀMEN ORGANOLÈPTIC

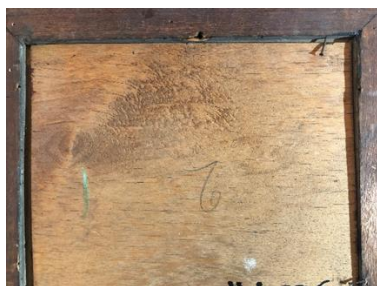
Suport

Contraplacat

El suport de contraplacat té unes dimensions de 17,8 x 21,4 cm i té un gruix de 0,3 cm (27,3 x 31,4 x 2,7 cm amb marc). La seva coloració és d'un beix clar. Es pot observar un dibuix de línies horitzontals de la veta de la fusta. Presenta un nus a la banda dreta. El contraplacat està fixat amb claus al marc (llargada puntes: 1 cm; gruix del cap: 0,2mm): dalt – 1 punta; baix – 2 puntes; dreta – 1 punta. Té una taca de color verd a l'esquerre i a l'esquerra hi ha escrit amb llapis un 2. A la dreta a baix hi ha un siglat H-10786.

L'estat de conservació és bo-regular. Presenta petita pèrdua matèrica i desfibrat a les cantonades i els perímetres. Des de l'anvers es veu que el suport té un petit forat de 0,5 cm (a dalt, mig) però que el mateix artista a pintat per sobre del forat. Presenta brutícia superficial i pols acumulada, causat per un mal emmagatzematge.

Banda de dalt

Banda de baix

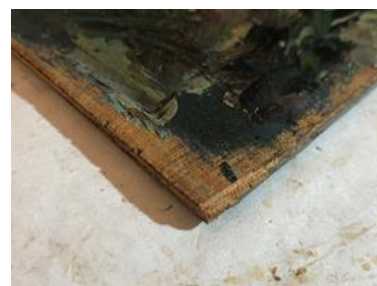
Clau que fixa el marc al suport

Pèrdua matèrica a la cantonada de dalt, dreta

Pèrdua matèrica a la cantonada de dalt, dreta

Pèrdua matèrica i desfibrament

Capa de preparació/ capa pictòrica

No es pot observar cap capa de preparació. L'artista possiblement pintava directament sobre el suport de fusta.

Les anàlisis que s'han realitzat a alguns dels quadres ha donat que es tracta d'una pintura amb un aglutinant vinílic. L'artista segurament va utilitzar emulsions viníliques preparades. En la composició predominen els colors verd-terres. La capa pictòrica presenta gruixos ("impasto") que permet veure una pinzellada ràpida i dinàmica.

L'estat de conservació és bo-regular. Hi ha desgast i petites pèrdues de la capa pictòrica a les vores i cantonades. Hi ha un clivellat en forma de retícula i línies que ha provocat la veta de la fusta. A tota la superfície de la capa pictòrica hi ha pols i brutícia acumulada.

Cantonada dalt, esquerra

Cantonada dalt, dreta

Cantonada baix, esquerra

Cantonada baix, dreta

Forat del suport pintat per sobre

Detall capa pictòrica

Capes superficials

La superfície presenta possiblement un vernís, que es va aplicar quan el quadre ja estava muntat al marc. Un cop tret el marc es veu la reserva on el marc tapava la capa pictòrica. Les anàlisis realitzades

han donat que l'artista utilitzava dos tipus diferents de vernissos: un vernís nitrocel·lulòsic i un vernís cetònic.

L'estat de conservació és regular, el vernís s'ha engroguit. Hi ha acumulada una capa lleu de brutícia i pols.

Anvers del marc

Revers del marc

Micropèrdues a les cantonades

Marc

Es tracta d'un marc de fusta. Està compost de quatre llistons, els dos muntants verticals tenen les mides 27,3 x 2,7 cm i els dos travessers horitzontals són de 31,4 x 2,7 cm. Les cantonades del marc encaixen en diagonal i estan clavades amb un clau a cada encaix. Segurament, a més, els encaixos estan encolats. A l'anvers presenta motllures amb formes geomètriques. Els llistons tenen una aresta rebaixada al revers perquè pugui entrar el quadre (1,0 cm d'ample per 0,8 cm d'alt). Tant l'anvers com el revers estan enfosquits de color marró.

L'estat de conservació és bo-regular. Té un greu atac biològic en forma de xilòfags. Hi alguna micropèrdua i desgast matèric a les cantonades i vores de la fusta.

Anvers del marc, dalt, esquerre: orificis de xilòfags

Anvers del marc, baix, esquerre: orificis de xilòfags

Anvers del marc, dalt, dreta: orificis de xilòfags

Revers, baix, esquerre: taques d'humitat

Revers, dalt, mig: orificis de xilòfags

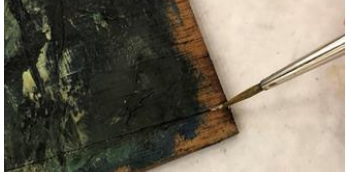

Revers, baix, dret: orificis de xilòfags, taques d'humitat

PROPOSTA INTERVENCIÓ

GENERAL	Tractament d'anòxia. Documentació fotogràfica. Anàlisi i diagnosi. Informe final de la intervenció.
REVERS CONTRAPLACAT	Neteja mecànica i química del contraplacat. Consolidació de les vores del contraplacat amb un adhesiu. Reintegració matèrica del contraplacat a les zones de pèrdua. Reintegració cromàtica de les zones de pèrdua.
CAPA PREPARACIÓ CAPA PICTÒRICA	Fixació de la capa pictòrica i preparació a les zones de desprendiment. No es descarta realitzar fixacions preventives. Neteja mecànica de la capa pictòrica. Neteja de la superfície de la policromia amb un sistema aquós, mitjançant el control del pH i la concentració iònica. Es minimitzarà la difusió i retenció de la humitat. Si es veu necessari anivellament de les llacunes amb massilles de reintegració. Es controlarà la idoneïtat estructural de les mateixes respecte a la capa de preparació original. Sistema de presentació: Reintegració cromàtica il·lusionista de les pèrdues i el desgast amb aquarel·les i/o pigments al vernís.
MARC	Desemmarcar el quadre. Eliminació claus/puntes del marc. Consolidació i fixació de les vores de desprendiment. Neteja mecànica i química. Anivellament de les llacunes amb massilles de reintegració. Reintegració cromàtica il·lusionista amb aquarel·les. Col·locació i muntatge del quadre al marc amb ballestes.

PROCÉS D'INTERVENCIÓ DEL QUADRE

Neteja mecànica del suport de fusta eliminant la pols i la brutícia que hi ha a la superfície.		Aspiradora amb filtre Hepa NILFISK HDS 2000, paletina
Les proves que s'han realitzat de conductivitat i pH amb plaques de agarosa, conductímetre i pH-metre han donat uns resultats sempre molt semblants. S'ha optat per un buffer d'una conductivitat de 900 $\mu\text{s}/\text{cm}$ i un pH 6.3. Neteja mecànica de la capa pictòrica. Neteja de la superfície de la policromia amb un sistema aquós, mitjançant el control del pH i la concentració iònica. S'ha pogut eliminar un vel grisós de pols i brutícia.	 	paletina suau, buffer 6.3, hisops
Reintegració matèrica de pèrdues del contraxapat amb una massilla bicomponent amb base epoxídica, formulada específicament per a reconstruccions de fusta.		Balsite® espàtula de guixaire
Sistema de presentació: Reintegració cromàtica de les pèrdues del contraxapat de manera il·lusionista amb aquarel·les.		Aquarel·les Winsor&Newton® pinzell de retoc H₂O dest.

PROCÉS D'INTERVENCIÓ DEL MARC

Eliminació de les puntes parcialment oxidades que fixaven el marc al bastidor.		Alicates
---	--	-----------------

		
Neteja mecànica de la superfície (anvers i revers) amb una paletina. Neteja química amb un sistema aquós, mitjançant el control del pH i la concentració iònica. S'ha pogut eliminar un vel gris de pols i brutícia.	 	paletina, buffer 6.3; hisops, espàtula de guixaire
Reintegració matèrica de pèrdues de la fusta amb una massilla bicomponent amb base epoxídica, formulada específicament per a reconstruccions de fusta.	 	Balsite® espàtula de guixaire
Reintegració cromàtica il·lusionista.		Aquarel·les Winsor&Newton® pinzell de retoc H₂O dest.

Preparació del marc: Adhesió d'un paper secant en el punt de contacte per protegir la pintura del contacte directe amb la fusta.		paper secant, marc
Col·locació del quadre a dins del marc i fixació amb ballestes.		ballestes, cargols, tornavís

FOTOGRAFIES UV, IR, LLUM RASANT

Fotografia amb llum ultraviolada

Fotografia amb llum infraroja

Fotografia amb llum rasant

FOTOGRAFIES ABANS - DESPRÉS

CONSELLS DE CONSERVACIÓ PREVENTIVA

HUMITAT RELATIVA: 40-55% (fluctuació màxima diària: 5%)

TEMPERATURA: 18-22°C (fluctuació màxima diària: 2°C)

IL·LUMINACIÓ: Màxim 200 lux, lliures de radiació infraroja i ultraviolada. En el cas que hi hagi presència de pigments laca orgànics sensibles a la llum, els nivells d'il·luminació haurien de reduir-se a 50 lux.

Com que l'efecte de la llum és acumulatiu i irreversible, és important disminuir els temps d'exposició tot el possible, així com els nivells d'il·luminància.

Barcelona, 02 de desembre de 2021

Teresa Schreibweis Torrents

Conservadora-restauradora de Béns Culturals